

HARJAVALLAN KAUPUNGIN KUNNALLINEN SÄÄDÖSKOKOELMA

0 YLEISHALLINTO 04 TALOUSASIA

HARJAVALLAN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

2008

Hyväksytty kaupunginvaltuusto 28.1.2008/9 §

Voimaantulo 1.2.2008

SISÄLLYSLUETTELO

1.	HARJAVALLAN KAUPUNGIN OMISTAJAPOLITIikka.....	1
2.	KONSERNIOHJEEN TAVOITE	1
3.	KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA	1
4.	KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN.....	2
5.	KONSERNIOHJEEN SITOVIUUS	2
6.	KONSERNIOHJAUS JA JOHTAMINEN	2
6.1.	Konserniohjaus.....	2
6.2.	Konsernijohto ja tehtävät	2
7.	OMISTUKSEEN PERUSTUVA OHJAUS TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ....	4
7.1.	Edustajien valinta tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimiin.....	4
7.2.	Edustajien toiminta tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallinnossa.....	4
7.3.	Tietojen antaminen kaupungille.....	4
7.3.1.	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	4
7.3.2.	Kokouksista ja päätöksistä tiedottaminen.....	5
8.	KUNTALAIN MUKAINEN OHJAUS KUNTAYHTYMISSÄ.....	5
8.1.	Edustajien valinta kuntayhtymien hallintoelimiin.....	5
8.2.	Edustajien toiminta kuntayhtymien hallinnossa.....	5
8.3.	Tietojen antaminen kaupungille.....	5
8.3.1.	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	5
8.3.2.	Kokouksista ja päätöksistä tiedottaminen.....	6
9.	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMINEN.....	6
10.	TILINTARKASTUS	6
11.	RAHOITUS.....	7
12.	RISKIENHALLINTA.....	7
13.	HENKILÖSTÖPOLITIikka.....	7
14.	HANKINTA.....	7
15.	VOIMAANTULO.....	8

1. HARJAVALLAN KAUPUNGIN OMISTAJAPOLITIikka

Harjavallan kaupungin omistajuuden lähtökohta on kaupungin palvelutuotanto ja siinä tarvittava omaisuus ja sijoitukset. Kaupunki ei hanki omaisuutta tai sijoituksia ilman erityisiä perusteita pelkästään varallisuutensa lisäämiseksi. Omistajastrategia perustuu kaupunginvaltuuston päättämiin palvelutuotannon strategioihin.

2. KONSERNIOHJEEN TAVOITE

Konserniohjeen tavoitteena on ilmaista menettelytavat, joilla Harjavallan kaupungin tytäryhteisöjen omistajaohjaus toteutetaan kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Harjavallan kaupunki antaa tällä ohjeella toimintaohjeet ja -periaatteet tytäryhteisöilleen ja määrittelee konsernijohdon aseman konsernin johtajana.

Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

3. KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajan tulee toimia tämän konserniohjeen periaatteita noudattaen.

Harjavallan kaupungin kuntakonserni on taloudellinen kokonaisuus, jonka muodostavat Harjavallan kaupunki sekä seuraavat **tytäryhteisöt**, joissa Harjavallan kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräämisvalta.

Harjavallan kaupungin tytäryhteisöjä ovat:

Harjavallan Kaukolämpö Oy

Harjavallan Uimahalliyhdistys ry.

Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalo

Kiinteistö Oy Kreetala.

Kunnan osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 §:n ja 8 §:n tarkoittamaa omistusyhteyseritystä ja osakkuuseritystä.

Harjavallan kaupungin osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

Jokilaakson Ympäristö Oy

Kiinteistö Oy Harjavallan Virastotalo

Kiinteistö Oy Huovinkatu.

Harjavalan kaupunki on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä

Kokemäenjokilaakson koulutuskuntayhtymä

Satakunnan erityishuoltopiirin kuntayhtymä

Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Satakuntaliitto.

4. KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINE

Konserniohjeen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Konserniohje tulee käsitellä ja hyväksyä tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa.

5. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Konserniohjeita noudatetaan tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai yhdistyksen säännöistä muuta johdu.

Konserniohje ja konsernijohdon antamat ohjeet täydentävät yhteisöjen pakottavan lainsäädännön lakisääteisiä menettelytapoja.

Jos konserniohjeeseen perustuvat yksittäiset ohjeet ovat ristiriidassa yhteisön pakottavan lainsäädännön kanssa, yhteisön johdon velvollisuus on ilmoittaa siitä kaupungin konsernijohdolle.

6. KONSERNIOHJAUS JA JOHTAMINE**6.1. Konserniohjaus**

Harjavalan kaupunginvaltuusto määrittelee yhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja sen mukaiset omistajapolitiikan linjaukset.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen tulee toteuttaa omalta osaltaan kaupunginvaltuuston asettamia tavoitteita ja kaupungin edustajien on toimittava tytäryhteisöjen hallinnossa niiden saavuttamiseksi.

6.2. Konsernijohto ja tehtävät

Konsernijohdolla tarkoitetaan kaupunginhallitusta ja niitä johtavia viranhaltijoita, jotka toimivat tytäryhteisöjä koskevien asioiden esittelijöinä kaupunginhallituksessa ja lautakunnissa.

Harjavallan kaupunginhallitus:

- antaa yksityiskohtaisia ohjeita tytär yhteisöille,
- koordinoi ja seuraa kuntakonsernin toimintaa, hallintoa ja taloudenhoitoa,
- vastaa, että yhteisöjen valvonta on järjestetty ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista,
- valitsee edustajat tytäryhteisöjen hallintoelimiin ja antaa näille toimintaohjeet,
- antaa ohjeita kuntakonsernin asioiden tiedottamisesta, henkilöstöpolitiikasta ja yhteisistä palveluista,
- antaa tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta,
- voi tehdä ehdotuksia Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokrataloa ja Satakuntaliittoa koskevista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kaupunginjohtaja

- johtaa kaupunginhallituksen alaisena konsernipolitiikkaa,
- vastaa konserniohjeen mukaan kaupunginjohtajalle kuuluvista tehtävistä,
- seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi siitä kaupunginhallitukselle,
- seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämiseksi.

Lautakuntien tehtävänä on kaupunginhallituksen toimivallan lisäksi huolehtia toimialaansa kuuluvien tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien toiminnan raportoinnista ja ehdotusten tekemisestä toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi lautakunnan toimialaan kuuluvan palvelutuotannon toteuttamiseksi seuraavasti:

- **Sosiaalilautakunta** voi tehdä kaupunginhallitukselle ehdotuksia ja antaa lausuntoja Kiinteistö Oy Kreetalaa, Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymää, Satakunnan erityishuolto piirin kuntayhtymää ja Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymää koskevista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista. Lisäksi sosiaalilautakunnan tehtävänä on raportoida tavoitteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle.
- **Koulutuslautakunta** voi tehdä kaupunginhallitukselle ehdotuksia ja antaa lausuntoja Kokemäenjokilaakson koulutuskuntayhtymää koskevista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista. Lisäksi koulutuslautakunnan tehtävänä on raportoida tavoitteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle.
- **Vapaa-ajan lautakunta** voi tehdä kaupunginhallitukselle ehdotuksia ja antaa lausuntoja Harjavallan Uimahalliyhdistys ry:tä koskevista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista. Lisäksi vapaa-ajan lautakunnan tehtävänä on raportoida tavoitteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle.

- **Tekninen lautakunta** voi tehdä kaupunginhallitukselle ehdotuksia ja antaa lausuntoja Harjavallan Kaukolämpö Oy:tä koskevista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista. Lisäksi teknisen lautakunnan tehtävänä on raportoida tavoitteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle.

- **Kaupunginhallituksen ja lautakuntien esittelijöiden** tehtävänä on oman palvelualueensa strategioissa ja tavoitteenasettelussaan ottaa huomioon konserniin kuuluvat yhteisöt ja niiden tuottamat palvelut.

7. OMISTUKSEEN PERUSTUVA OHJAUS TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

7.1. Edustajien valinta tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimiin

Kuntakonsernin tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimiin edustajia valittaessa ja tytär- ja osakkuusyhteisön asiaa kaupungin hallinnossa käsiteltäessä otetaan huomioon kuntalain ja hallintomenettelylain esteellisyyttä koskevat säännökset.

7.2. Edustajien toiminta tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallinnossa

Kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoon valitsemien edustajien tulee edesauttaa kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista ja noudattaa kaupungin talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan erikseen antamia ohjeita sekä toimia muutoinkin kaupungin edun mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi tarvittaessa valita edustajan tytäryhteisön hallituksen kokoukseen. Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään viranhaltijalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokoukseen.

7.3. Tietojen antaminen kaupungille

7.3.1. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tytär- ja osakkuusyhteisöjen tulee toimittaa kaupungille tiedot talousarviossaan, investoinneistaan, lainanotostaan, maksuvalmiudestaan ja vakavaraisuudesta vuosittain osavuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kirjanpitolain edellyttämät tiedot konsernitilinpäätöstä varten on toimitettava kaupungille viimeistään 15.2. mennessä.

Tytär- ja osakkuusyhteisöjen tulee toimittaa tiedot toiminnastaan ja taloudestaan kaupungin osavuosisikatsauksiin emoyhteisön aikataulun mukaisesti.

Raportista tulee ilmetä:

- suunniteltu palvelutuotannon kokonaismäärä, tärkeimmät suoritteet, raportointihetkeen mennessä toteutunut määrä sekä ennuste koko vuoden toteutumasta,

- välitilinpäättös vuoden alusta raportointihetkeen (budjetoitu verrattuna toteutuneeseen),
- tilinpäätösarvio,
- toiminnallinen katsaus, jossa tarkastellaan toimintasuunnitelman toteutumista, poikkeamia ja korjaavia toimenpiteitä.

Kaupunginjohtajalla on oikeus pyytää tarvittaessa muitakin raportteja ja antaa ohjeita rahoitus- ja budjetointikysymyksissä.

7.3.2. Kokouksista ja päätöksistä tiedottaminen

Tytär- ja osakkuusyhteisöjen on toimitettava kaupunginhallitukselle yhtiön hallituksen kokousten, yhtiökokousten ja yhdistyksen vuosikokousten kokouskutsut ja esityslistat hyvissä ajoin ennen kokousta sekä pöytäkirjat välittömästi kokousten jälkeen viimeistään viikon kuluttua kokouksesta.

Tytäryhteisöjen toiminnasta on tiedotettava kuntalaisille. Tiedottamisesta vastaa toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin emoyhteisön asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

Tarvittaessa myös kaupunki voi tiedottaa asukkailleen tytäryhteisöjen toiminnasta.

Tiedottamisessa noudatetaan kaupungin tiedotustoimintaa koskevia ohjeita.

8. KUNTALAIN MUKAINEN OHJAUS KUNTAYHTYMISSÄ

8.1. Edustajien valinta kuntayhtymien hallintoelimiin

Kaupungin edustajat kuntayhtymien hallintoelimiin valitaan kuntalain säännösten mukaisesti. Edustajia valittaessa otetaan huomioon kuntalain ja hallintomenettelylain esteellisyyttä koskevat säännökset.

8.2. Edustajien toiminta kuntayhtymien hallinnossa

Kaupungin kuntayhtymien hallintoon valitsemien edustajien tulee edesauttaa kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista, noudattaa kaupungin talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan erikseen antamia ohjeita sekä toimia muutoinkin kaupungin edun mukaisesti.

8.3. Tietojen antaminen kaupungille

8.3.1. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän tulee toimittaa kaupungille talousarvionsa, osavuosisikatsauksensa ja tilinpäätöksensä sekä kirjanpitolain edellyttämät asiakirjat konsernitilinpäätöksen laatimista varten.

Kuntayhtymän tulee toimittaa tiedot toiminnastaan ja taloudestaan kaupungin osavuosisikatsauksiin emoyhteisön aikataulun mukaisesti.

Raportista tulee ilmetä:

- suunniteltu palvelutuotannon kokonaismäärä, tärkeimmät suoritteet, raportointihetkeen mennessä toteutunut määrä sekä ennuste koko vuoden toteutumasta,
- välitilinpäätös vuoden alusta raportointihetkeen (budjetoitu verrattuna toteutuneeseen),
- tilinpäätösarvio,
- toiminnallinen katsaus, jossa tarkastellaan toimintasuunnitelman toteutumista, poikkeamia ja korjaavia toimenpiteitä.

Kaupunginjohtajalla on oikeus pyytää tarvittaessa muitakin raportteja ja antaa ohjeita rahoitus- ja budjetointikysymyksissä.

8.3.2. Kokouksista ja päätöksistä tiedottaminen

Kuntayhtymien on toimitettava kaupunginhallitukselle kuntayhtymän hallituksen ja valtuuston kokousten kokouskutsut ja esityslistat hyvissä ajoin ennen kokousta sekä pöytäkirjat välittömästi kokousten jälkeen.

9. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMINEN

Harjavallan kaupunki laatii tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä konsernitaseen ja -tuloslaskelman sisältävän tilinpäätöksen, josta käy ilmi kuntakonsernin varat, velat ja vastuut.

Kuntakonsernin tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastajat tarkastavat tilinpäätöksen toukokuun loppuun mennessä ja kaupunginvaltuusto käsittelee sen kesäkuun loppuun mennessä.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa rahoitustoimistoon tilikautta seuraavan helmikuun 15. päivään mennessä.

Tilinpäätöksen muodostavat:

- tuloslaskelma,
- tase,
- tuloslaskelman ja taseen liitetiedot,
- talousarvion toteutumisvertailu ja
- toimintakertomus.

Kaupunginjohtaja antaa yksityiskohtaisia ohjeita konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja käy tarvittavat neuvottelut tytäryhteisöjen edustajien kanssa.

10. TILINTARKASTUS

Harjavallan kaupungin edun valvomiseksi tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi tulee valita kaupungin tilintarkastajaksi valittu JHTT-yhteisö. Yhtiöjärjestyksiin ja yhdistyksen sääntöihin on tehtävä tarvittavat muutokset.

Kaupungin tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa, että konsernitilinpäätös on oikein laadittu.

11. RAHOITUS

Kaupunginvaltuusto päättää kuntakonsernin rahoituksen perusteista, taloussuunnittelusta ja taloudenhoidon periaatteista.

Tytäryhteisöjen toimialaan ei kuulu sijoitustoiminta. Normaalin maksuvalmiuden edellyttämän osan ylittävä osa tytäryhteisön likvidistä rahoitusomaisuudesta on ohjattava tytäryhteisön kanssa erikseen sovittavalla tavalla emoyhteisön käyttöön.

Tytäryhteisön on ilmoitettava rahoitustarpeestaan ja lainoistaan kaupungille ja pyydettävä lupa ottaa uutta lainaa sekä neuvoteltava vakuuksien käytöstä.

Kaupungin edustaja osallistuu tarvittaessa tytäryhteisöiden takaus- ja lainaneuvotteluihin.

Kaupungin takauksesta tytäryhteisön lainoille päättää kaupunginvaltuusto.

Tytäryhteisö voi saada kaupungin varoista lyhytaikaista luottoa.

Pankkipalvelujen käyttämisessä ja kassavarojen sijoittamisessa noudatetaan kuntakonsernissa yhtenäistä käytäntöä.

12. RISKIENHALLINTA

Tytäryhteisöjen tulee pyytää kaupunginhallituksen suostumus:

- toimialan laajentamiseen,
- merkittäviin yli 500.000 euron omaisuuden muutoksiin ja investointeihin,
- omaisuuden kiinnittämiseen tai muun vakuuden antamiseen.

Kuntakonsernin vakuutukset kilpailutetaan konsernitasolla.

13. HENKILÖSTÖPOLIITIIKKA

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto koordinoi konsernin henkilöstöpolitiikkaa. Jaosto antaa ohjeita henkilöstön palkkaamisesta ja uudelleen sijoittamisesta.

14. HANKINTA

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa kaupunginvaltuuston hyväksymiä hankintaohjeita. Tytäryhteisön materiaalipalveluja hankittaessa tulee ottaa huomioon koko konsernin etu. Hankinnat toteutetaan yhteishankintana mahdollisuuksien mukaan.

Kaupunki voi antaa ohjeita hankintamenettelystä.

15. VOIMAANTULO

Konserniohje tulee voimaan 1.2.2008 alkaen.

Harjavan kaupungin monistamo 2008

H:\yhteiset\asiahallinto\säädöskokoelma\johtosäännöt\tekstit\yleishal\konserniohje